

Arbetsmarknadsutsikterna

VÅREN 2018 Östergötlands län

En sammanfattning av prognosen för arbetsmarknaden

Det goda arbetsmarknadsläget består

Arbetsgivarna i Östergötland är bland de mest optimistiska i hela landet. Den globala ekonomins utveckling har under senare tid varit gynnsam och den starka svenska konjunkturen håller i sig, vilket lett till att arbetsgivarna gett uttryck för en fortsatt stor optimism inför framtiden i Arbetsförmedlingens efterfrågeindikator. Såväl arbetsgivare inom de branscher som är mer beroende av den inhemska efterfrågan som inom de delar som påverkas mer av efterfrågan från utlandet förväntar sig en fortsatt god efterfrågan. Arbetsgivarna har även fortsatt mycket stora behov av att anställa mer personal.

Mycket positiva är exempelvis arbetsgivare inom industrin och byggsektorn. Även i den privata tjänstesektorn råder stor optimism. Företrädare för bland annat IT-företagen, företagstjänster, transport och hotell och restaurangnäringen, förväntar sig en gynnsam marknadsutveckling framöver. Positiva förväntningar i flertalet branscher tillsammans med förhållandevis låga varseltal och en starkt efterfrågan på arbetskraft, pekar entydigt på att konjunkturläget är mycket starkt i länet.

Jobben fortsätter att bli fler

Östergötland har haft bra jobbtillväxt de senaste åren och antalet sysselsatta väntas fortsätta att öka kraftigt även under 2018 och 2019. Under innevarande år beräknas sysselsättningen stiga med cirka 4 300 och under 2019 förväntas den öka med ytterligare 4 000. Sammantaget innebär det att 8 300 nya arbetstillfällen tillkommer i länet under perioden. Vid utgången av 2019 beräknas nästan 213 000 personer vara sysselsatta vid länets arbetsplatser. I jämförelse med 2015 är det över 18 500 fler. Det stora nytillskottet av antalet sysselsatta består sedan ett antal år tillbaks av utrikes födda. Den inrikes födda delen av arbetskraften i länet har däremot sjunkit något.

Förutom ett något sviktande jord- och skogsbruk väntas resterande branscher växa i antal anställda under nästa år. Störst anställningsbehov kommer att finnas inom vård- och omsorgsverksamheter, industrin, utbildningsväsendet och inom företagstjänster. Även hotell- och restaurangföretag i länet har goda tider och sysselsättningen väntas växa även där. Även inom stora delar av handeln är tongångarna försiktigt positiva men där uppger arbetsgivarna att det finns ett mått av outnyttjat kapacitetsutrymme, det vill säga att de kan i högre utsträckning utöka sin verksamhet med redan befintlig personal. Dessutom är E-handeln inne i ett mycket expansivt skede och nätbutikerna tar kontinuerligt marknadsandelar.

Ett möjligt hinder för att anställningsplanerna ska kunna förverkligas är bristen på kvalificerad arbetskraft. Det är ett generellt problem som gäller inom såväl privat som offentlig sektor. Inom exempelvis bygg-, teknik-

och IT-företagen är bristen på kvalificerad arbetskraft ett reellt hinder för tillväxten. I det privata näringslivet ligger de uppmätta bristtalen på höga nivåer och inom den offentliga sektorn finns det en ännu större brist på personal inom många verksamheter. Inte minst inom skola, sjukvård och vård- och omsorg är bristen mycket stor, men även inom socialtjänsten har rekryteringsproblemen blivit alltmer påtagliga under senare år.

Antalet arbetslösa sjunker under prognosperioden

Sett över en längre tidsperiod har antalet inskrivna arbetslösa i länet minskat. Även under kommande år väntas arbetslösheten fortsätta nedåt. En stor efterfrågan på arbetskraft har lett till att arbetslösheten bland de personer som står nära arbetsmarknaden nu är nere på historiskt låga nivåer. För första gången på länge börjar nu arbetslösheten bland utrikesfödda sjunka. En allt större andel av de migranter som blev kommunplacerade under 2016 och 2017, har nu passerat etableringsfasen och gått vidare till arbete eller studier. Vid slutet av 2018 väntas 17 800 personer vara arbetslösa i länet för att i slutet av 2019 sjunka till 17 500. I relativ arbetslöshet innebär det att arbetslösheten minskar från 8,7 procent vid utgången av 2017 för att landa på 7,8 procent vid slutet av 2019. Inte sedan 2008 har arbetslösheten varit så låg i länet. Glädjande är att ungdomsarbetslösheten fortsätter att gå ner. I Östergötland sjunker arbetslösheten bland ungdomar i en något snabbare takt än för riket i stort. De senaste årens goda arbetsmarknadsläge har gynnat ungdomarna.

Utmaningar på länets arbetsmarknad

De största utmaningarna på länets arbetsmarknad är inte unika för länet utan är till stor del generella för riket. Det handlar om nyanländas arbetsmarknadsetablering, matchningsproblematiken och insatser mot långtidsarbetslösheten. Den absolut största utmaningen på länets arbetsmarknad är att få till en lyckad etablering av nyanlända. Det är av stor vikt att vi lyckas ta tillvara nyanländas kompetens och det är även en förutsättning för att arbetsmarknaden över huvud taget ska kunna växa i Sverige.

Den snabba utvecklingen på arbetsmarknaden ställer större och förändrade krav på utbildningsväsendet. För närvarande finns det en eskalerande arbetskraftsbrist där arbetssökande i många fall inte kan matcha den kompetens som arbetsgivarna efterfrågar. Den rådande arbetskraftsbristen har numera kommit till en nivå, som åtminstone inom vissa branscher är direkt tillväxthämmande. Inom offentliga verksamheter är bristen generellt ännu större och det riskerar leda till växande kvalitets- och kapacitetsbrister inom exempelvis sjukvård, skola, socialtjänst och omsorgsverksamheter.

Samtidigt som efterfrågan på arbetsmarknaden är mycket stark så finns det många arbetslösa som står mycket långt från arbetsmarknaden. För att hindra att många arbetslösa fastnar i långa tider av arbetslöshet är olika former av utbildning ett viktigt inslag. Det handlar dels om att se till att så många som möjligt når upp till gymnasienivå, dels möjliggöra omskolning och kompetensutveckling senare i livet. För att hålla tillbaka långtidsarbetslösheten måste alla tillgängliga verktyg nyttjas, både utbildning och Arbetsförmedlingens programinsatser.

**Prognosen i sin helhet finns att läsa på vår webbplats:
arbetsformedlingen.se/prognoser**